

luku nemohl pochoditi, neboť takový postup byl by obcházením rozlučkového zákona, jenž přece také předpisem §u 13 poslední odstavce, že totiž ve sporech o rozluku má býti postupováno podle předpisů platných o tom, jak vyšetřovati a posuzovati neplatnost manželství, tedy poukazem ku §u 10 minist. nařízení ze dne 9. prosince 1897, čís. 283 ř. zák., projevuje zřetelně, že »platné manželství má býti chráněno proti každému svémocnému odporu« a při právním nazírání rekursního soudu bylo by takovým manželům umožněno dosáhnouti oklikou rozluky, které by v tomto případě žalobou nemohlo býti dosaženo.

Čís. 5688.

Neplatnost usnesení obecního zastupitelstva pro nepřítomnost dostatečného počtu členů není odčiněna tím, že protokol byl podepsán teprve v příští schůzi zastupitelstva dostatečným počtem členů.

Okolnost, že člen obecního zastupitelstva jako sběratel úpisů válečných půjček, ustanovený k tomu politickou správou, očekával z úpisu válečné půjčky u banky, s níž měla býti zápůjčka uzavřena, od banky provisi, nestačí k závěru, že porada a usnesení o zápůjčce týkaly se jeho soukromých práv.

(Rozh. ze dne 21. ledna 1926, Rv I 1693/25.)

Žalující banka domáhala se na žalované obci v Čechách zaplacení peněz zapůjčených za účelem úpisu válečné půjčky, na základě usnesení obecního výboru žalované obce ze dne 13. prosince 1916 a ze dne 16. června 1917. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud vyhověl odvolání žalobkyně potud, že uznal podle žaloby, pokud se domáhala zaplacení zápůjčky na základě usnesení obecního výboru ze dne 16. června 1917 a uvedl ke konci důvodů: Názor prvního soudu, že člena obecního výboru P-a nelze počítati, poněvadž agitoval pro válečnou půjčku a dostal provise, nelze sdíleti. Dle §u 46 obecn. zřízení jsou členové výboru pouze tehdy vyloučeni z usnášení se, když sám předmět porady a usnášení se dotýká jeho soukromoprávních zájmů nebo zájmů jeho blízkých příbuzných. Usnášení nepodléhalo však poskytnutí provise za agitování, nýbrž upisování válečné půjčky.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání ani té ani oné strany.

Důvody:

Dovolání žalobkyně týče se částky 7505 Kč 41 h s úroky ve výroku napadeného rozsudku blíže označenými, vzhledem k níž byla žaloba zamítnuta. Jde tu o dluh žalované obce z dluhopisu ze dne 17. dubna 1917, vyhotoveného na základě usnesení výboru žalované obce ze dne 13. prosince 1916. Co do této částky posoudil odvolací soud, zamítnuv žalobu, věc správně po právní stránce na základě zjištěného skutkového stavu, z čehož plyne dále, že není třeba doplniti řízení, a že není oprávněn ani

další dovolací důvod uplatněný podle §u 503 čís. 2 c. ř. s., jak bude ještě doloženo. K výstižnému a správnému právnímu posouzení věci postačilo zjištění převzaté odvolacím soudem, že k úpisu 5. válečné půjčky, a tím k sjednání zápůjčky se žalující bankou vzhledem k částce shora uvedené došlo na schůzi obecního výboru dne 13. prosince 1916, že obecní výbor v oné době čítal 12 členů, a že usnesení to se stalo u přítomnosti šesti členů. Ježto šlo o usnesení, vyžadující vyššího schválení, bylo k platnosti usnesení toho podle §u 43 obec. zřiz. zapotřebí přítomnosti dvou třetin všech členů, t. j. osmi, a je proto usnesení neplatné pro nedostatek této náležitosti. Žalobkyně jako dovolatelka dovozuje nesprávné právní posouzení věci ze skutečnosti, že protokol o schůzi obecního výboru ze dne 13. prosince 1916, datovaný tímto dnem, je podepsán devíti osobami jako členy výboru. Skutečnost ta není však základna vzhledem ke skutkovému zjištění, že přes uvedený počet podpisů účastnilo se zmíněné schůze jen šest členů, kteří však dne 13. prosince 1916 podepsali protokol o schůzi konané před tím dne 1. listopadu 1916, kdežto protokol o schůzi ze dne 13. prosince byl podepsán členy dostavivšími se do příští schůze, konané dne 24. ledna 1917. To nestačí úplně k posouzení věci. Žalobkyně jako dovolatelka snaží se vyloučiti protidůkaz proti protokolu ve smyslu §u 292 c. ř. s., avšak o to nejde, neboť podpisy samy o sobě nejsou nutně důkazem, že usnesení stalo se skutečně u přítomnosti osob podepsavších protokol, zejména když protokol sám stvrzuje jako bod jednání přečtení a podpis předchozího protokolu, a bylo zjištěno, že protokoly byly vždy podepsány teprve ve schůzi příští členy, kteří se dostavili k této schůzi, bez ohledu na to, zda byli přítomni schůzi, které se protokol týká. Tím méně lze přisvědčiti žalobkyni, má-li za to, že podpisem protokolu při příští schůzi došlo opět k usnesení osvědčenému protokolem o předchozí schůzi. Podpis protokolu nelze klásti na roveň jednání a hlasování ve věcech projednaných a odhlasovaných na předchozí schůzi. Ostatně přišla by žalobkyně do rozporu s dluhopisem ze dne 17. dubna 1917, jenž dovolává se jen usnesení ze dne 13. prosince 1916, ne však jiného. Skutečnost, že protokoly o schůzi byly podepisovány teprve při příští schůzi, seslabuje při nejmenším průvodní moc jejich, ale ve prospěch žalobkyně nelze z ní dovoditi ničeho, zejména ne účinu ratihabičního.

Dovolání žalované obce. Tato uplatňuje dovolací důvody §u 503 čís. 3 a 4 c. ř. s., a jest možno pojednati o obou zároveň. Dovolání směřuje proti změnující části rozsudku druhé stolice, kterou žalovaná byla odsouzena zaplatiti žalobkyni 11.024 Kč 13 h s úroky tam blíže vytčenými. Částky této týká se dluhopis ze dne 15. září 1917, jenž, opatřen jsa podpisy pouze tří osob, nevyhovuje náležitosti §u 55 obec. zřiz. Z toho ovšem nelze se žalovanou jako dovolatelkou dovozovati naprostou neplatnost závazku osvědčeného tímto dluhopisem. Dovolatelka poukazuje mylně na plenární rozhodnutí čís. 4321 sb. n. s., chtějíc prokázati správnost tohoto svého názoru. V souzeném případě je dluhopis pouze průvodní listinou. Nedostatek náležitostí §u 55 obec. zřiz. má proto jen význam, že žalující banka musí dokázati jako právní základ své pohledávky platné usnesení obecního výboru, kdežto, kdyby mohla opřítí nárok svůj

o bezvadný dluhopis, bylo by na žalované obci, by prokázala neplatnost usnesení, jež zavdalo podnět k sepsání dluhopisu. Bez významu pro spor je poukaz žalované obce na donucení, jež vykonaly na ni podle jejího tvrzení třetí osoba, t. j. správní úředník, a jež podle §u 875 obč. zák. netýče se žalující banky, pokud nebyla tvrzena její účast anebo vědomost. Také nedošlo k zpětvzetí žaloby vzhledem ke sporné částce, a to pro nesouhlas zástupce žalované obce. Žalující banka prokázala podle skutkových zjištění převzatých odvolacím soudem, že k usnesení o sporné zápůjčce došlo na schůzi obecního výboru dne 16. června 1917, u přítomnosti osmi členů výboru, tudíž dvou třetin všech členů, kterýž počet dle zákona stačí. Nižší soudy zjistily tak na základě obecního protokolu tím způsobem, že přihlédly k podpisům připojeným k protokolu sepsanému o předchozí schůzi dne 6. března 1917, jak bylo již shora vyloženo. Soud první stolice vyloučil však z tohoto počtu nadučitele P-a z důvodu § 46 obecn. zřiz. Dovolací soud souhlasí v tomto směru s odchylným názorem odvolacího soudu. Jediná skutečnost, že onen člen, jako sběratel úpisů válečných půjček, ustanovený k tomu politickou správou, očekával z úpisu válečné půjčky u žalující banky od ní provisi, nestačí ani podle §u 46, přes jeho širší význam, než jak předpokládá odvolací soud, k přesvědčení, že porada a usnesení o sporné zápůjčce týkaly se soukromých jeho práv. Rozhodným je tu skutkové zjištění procesního soudu, jež nebylo napadeno, a podle něhož nebyl onen člen se žalující bankou v poměru, jenž by zakládal ať smluvní anebo vůbec nějaký nárok na provisi. Nebylo ani tvrzeno, že mu banka provisi slíbila, a nestačí, že mu provisi vyplatila po úpisu předchozí půjčky, —neboť ani tím nevzniklo mu právo na provisi. Účast onoho člena nebyla tudíž na úkor platnosti usnesení.

Čís. 5689.

Nedošlo k přeměně pohledávky, byla-li dána směnka jen ku zajištění pohledávky ze zápůjčky. Změna nastala jen potud, že dlužník byl povinen dluh zaplatiti jen proti vydání směnky, jinak byl však povinen dluh žalobci přinést i. V tom, že složil dluh v cizí měně na soudě v době, kdy cizí měna byla již znehodnocená, nezbavil se následků prodlení. Prodlevší dlužník jest povinen nahraditi věřiteli škodu z poklesu kursu cizí měny.

(Rozh. ze dne 21. ledna 1926, Rv I 1740/25.)

Žalobě o zaplacení 24.000 Kč procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl. Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Co se týče právního posouzení věci (503 čís. 4 c. ř. s.) jest dovolání opodstatněno. Otec žalobcův Arnošt M., jehož dědicem jest žalobce,